

Datum:
2026-05-12Diarienummer:
KSN-2026-01794Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Kommunstyrelsen

Handläggare:
Marcus Nystrand

Bildande av energigemenskap i Almunge

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** uppdra till stadsbyggnadsförvaltningen att initiera och genomföra bildandet av en energigemenskap i enlighet med föredragningen i ärendet, samt
2. **att** uppdra till firmatecknare att ingå i energigemenskapen.

Ärendet

En energigemenskap är en juridisk person bestående av privatpersoner eller offentliga organisationer som samverkar kring energifrågor.

I Almunge tätort har Uppsala kommun, Svenska kyrkan, Region Uppsala, Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB och Uppsala arenor och fastigheter AB flera verksamheter och fastigheter. Ett antal av fastigheterna har solceller och producerar energi.

Organisationerna har träffats och diskuterat möjligheten till att bilda en energigemenskap. Syftet är att stärka beredskapsförmågan, premiera lokal fossilfri energiproduktion samt inspirera invånarna till likande satsningar. Förvaltningarna från samtliga organisationer ställer sig positiva till frågan och önskar starta en energigemenskap.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB, Uppsala arenor och fastigheter AB och Stiftelsen STUNS (Samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringslivet och offentliga organisationer).

Föredragning

Handlingsplan 2025–2028 för Landsbygdsprogram för Uppsala kommun innehåller målskrivelser om att ”verka för att landsbygdaktörer utbildas i och bildar energigemenskaper”.

Genom EU-direktiv (2018/2001 och 2019/944) ger en energigemenskap invånare, civilsamhälle och offentliga organisationer möjlighet att samverka kring energi och bygga upp lokal, fossilfri energiproduktion från gräsrotsnivå. En energigemenskap är en förening där medlemmar kan och får agera som ett energibolag och investera i energiproduktion och distributionsnät för energi samt dela energi mellan medlemmarna. En energigemenskap ska vara en juridisk person. Ytterst få energigemenskaper existerar i Sverige, men rörelsen är stark i övriga EU.

Uppsala kommun har tillsammans med stiftelsen STUNS undersökt möjligheterna till att bilda en energigemenskap i Almunge. I tätorten finns lokal närvaro och fastigheter från flera offentliga aktörer: Svenska kyrkan, Region Uppsala, Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB, Uppsala arenor och fastigheter AB och Uppsala kommun. Många av aktörernas fastigheter har solceller och kan därmed producera energi.

Ny lagstiftning väntas möjliggöra delning av energi mellan medlemmar i en energigemenskap.

Uppsala kommun och STUNS har genomfört möten och dialoger med ovannämnda aktörer i Almunge. Initialt väntas Svenska kyrkan, Region Uppsala, Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB, Uppsala arenor och fastigheter AB samt Uppsala kommun ingå i energigemenskapen. Aktörernas förvaltningar är alla positivt inställda till att bilda en energigemenskap. Kunskap, vilja och infrastruktur finns på plats. En energigemenskap kan stärka beredskapsförmågan lokalt, inspirera medborgarna som bidra till ökan lokal fossilfri energiproduktion.

En ideell förening har initialt bedömts vara som lämplig organisationsform för energigemenskapen. Andra aktörer än Uppsala kommun kan ta ordförandeskapet i en dylik förening. Deltagande i energigemenskapen innebär initialt att medlemmarna kan dela energi mellan varandra, nyttja varandras energilager för att lagra energi samt agera gemensamt för att minska belastningen på elnätet när det är ansträngt.

Ekonomiska konsekvenser

Ett beslut enligt förslag väntas inte innebära några investeringskostnader för kommunen.

Möjligheten att få extern finansiering för affärs- och organisationsutveckling av energigemenskapen från EU bedöms som goda, se bilaga till ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 12 maj 2026
- Bilaga 1, Energigemenskapen Almunge

Stadsbyggnadsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Stadsdirektör

Christian Blomberg
Stadsbyggnadsdirektör

Energigemenskap i Almunge

Marcus Nystrand

Strategisk planering

Energigemenskaper i Uppsala kommun?

Landsbygdsprogram för Uppsala kommun

Landsbygderna är utmärkta platser för att testa småskaliga lösningar som kan vara hållbara och motståndskraftiga alternativ i en osäker framtid och samtidigt skapa innovationer som kan spridas nationellt och internationellt – till exempel i form **energigemenskaper**, satsning på solceller eller småskaliga och hållbara VA-lösningar.

Verka för att landsbygdaktörer utbildas i och bildar energigemenskaper	KS		2026
---	----	--	------

Foto: Örebro kommun

Så blev energidelning möjlig för futuristiska stadsdelen Tamarinden

Efter fem års kamp – hundratals abonnenter flyttas till det egna elnätet

UPPDATERAD 14 APRIL 2025 PUBLICERAD 11 APRIL 2025

Kvarteret Safiren på Oxhagen i Kalmar är den första fastigheten i landet med flera bostadshus från 60-talet som fått ett eget internt elnät. Samtliga hushåll kan nu få nu solel levererad in i lägenheten.

Masterpiece

**Multidisciplinary Approaches and Software Technologies for
Engagement, Recruitment and Participation in Innovative Energy
Communities in Europe**

Marcus Nystrand, UPP

Uppsala kommun är sedan 2023 representerad i ett EU-finansierat projekt om energigemenskaper. Detta har lett till att kommunen har en hög kunskapsnivå och brett nätverk om energigemenskaper.

Citizen-driven energy actions that contribute to the clean energy transition, advancing energy efficiency within local communities.

Sveriges Allmännyttas arbetar aktivt för att **utveckla och testa energigemenskaper i bostadsområden**, där fastigheter kan producera, lagra och dela el lokalt. Arbetet sker genom samarbeten med teknikföretag, forskningsaktörer och medlemsföretag samt genom konkreta pilotprojekt och forskningsinitiativ. Syftet är att visa hur bostadsbolag kan bli en viktig del av framtidens energisystem och samtidigt bidra till lägre kostnader och en snabbare energiomställning.

COOMPANION
KOOPERATIV UTVECKLING

Vi definierar en energigemenskap som en kooperativ förening vilken har till ändamål att ge sina medlemmar miljömässiga, ekonomiska och sociala samhällsfördelar. Energigemenskaper baseras på demokratiskt ägande för att skapa stabil och kostnadseffektiv förnyelsebar energi för dess medlemmar. Det kan vara hushåll, företag, föreningar etc. som gemensamt producerar, konsumerar, lagrar och delar förnybar energi. Kooperativet kan även erbjuda andra energitjänster.

Almunge

Finns befintlig infrastruktur i form av fastigheter och solceller. Dessutom kompetens och vilka hos organisationerna.

Apply for funding

Our second call for proposals opens in:

18 days **0** hours

[More information](#)

Via MASTERPIECE-projektet är Uppsala kommun kvalificerade till att söka extern finansiering via Enercom. Pengarna ska gå till affärs- och organisationsutveckling av en energigemenskap.

-
- Ett LOI som visar kommunens intresse av att starta och ingå i en energigemenskap
  - Beställning till de kommunala bolagen om att ingå i denna energigemenskap
  - Medlemskap i ny ekonomisk förening/samfällighet/ideell förening

Nyttor för kommunen

- Medlemmarna kan dela energi mellan sig på ett tekniskt, organisatoriskt och ekonomiskt hållbart sätt
- Ökad beredskap i form av möjligheter till lokal lagring av lokalproducerad energi
- Kan ge incitament till mer investering i lokal energiproduktion

Ansvar för kommunen

- Aktiv i formeringen av energigemenskapen
- Deltagande i årsstämmor
- Aktiv i utvecklingen av energigemenskapen

